

Procesy **grupowe**

Procesy **grupowe**

Perspektywa **socjologiczna**

pod redakcją
Joanny Heidtman i Kingi Wysieńskiej

Wydawnictwo Naukowe Scholar
Warszawa 2013

Redakcja i korekta: Magdalena Pluta

Projekt okładki i stron tytułowych: Marta Kurczewska

ISBN 978-83-7383-223-7

Wszystkie teksty zostały zamieszczone za zgodą autorów. Artykuły opublikowane pierwotnie w języku angielskim opatrzone notami copyright wydań oryginalnych.

Copyright © 2013 for the Polish edition by Wydawnictwo Naukowe Scholar,
Warszawa

Tytuł dotowany przez Uniwersytet Jagielloński ze środków projektu badawczego
nr 2HO2E 00625; (PB 4266/25)

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa
tel./fax 22 826 59 21, 22 828 95 63, 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej, w. 105, 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze
Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)
Druk i oprawa: Drukarnia Read Me, Łódź

Spis treści

Kinga Wysieńska, Zbigniew Karpiński

Wprowadzenie	9
---------------------------	---

Barry Markovsky, Lisa M. Dilks

Nauka, pseudonauka i zdrowy rozsądek	19
Podejście naukowe.	20
Nauka i pseudonauka	32
Wiedza potoczna i wiedza naukowa	44
Konstruowanie teorii naukowych	56
Wnioski	60

Jane Sell, Murray Webster Jr.

Metody eksperymentalne w strukturalnej psychologii społecznej i procesach grupowych	63
Podstawowe własności eksperymentu	63
Eksperyment jako najlepsza metoda do testowania i rozwijania teorii	66
Abstrakcyjne idee i minimalni aktorzy	68
Repliki eksperymentów i badania międzykulturowe	70
Interpretacja wyników badawczych	75
Podsumowanie	77

David G. Wagner

Zasady skutecznego planowania i przeprowadzania eksperymentu	81
Przedmiot badań eksperymentalnych	82
Jak działa eksperyment?	87
Wynik eksperymentu	95
Wnioski	98

Kinga Wysieńska

Testy dyskryminacyjne – metoda i zastosowania	101
Błędne koło dyskryminacji	102
Testy dyskryminacyjne jako metoda eksperymentalna	105
Na jakie pytania testy dyskryminacyjne odpowiedzi dać nie mogą	110
Na jakie pytania testy dyskryminacyjne dają odpowiedź	115

Testy dyskryminacyjne dla celów badawczych i litygacyjnych	117
Przykłady testów	119

Karen S. Cook, Coye Cheshire, Alexandra Gerbasi

Władza, zależność i wymiana społeczna	127
Teoria i badania	128
Wymiana uogólniona i problemy działania zbiorowego	136
Istotne zastosowania teorii władzy i zależności oraz sieciowej teorii wymiany.	140
Znaczenie teorii wymiany dla socjologii ekonomicznej	142
Kierunki rozwoju teorii i badań empirycznych	145

Joanna Heidtman

Dynamika władzy w sieciach konfliktu	153
Relacja i sieci konfliktu	154
Powstawanie przewagi we władzy w sieciach konfliktu	155
Badania eksperymentalne	164
Dyskusja i podsumowanie wyników	168

Vincent Buskens, Arnout van de Rijt

Teoria władzy i zależności w warunkach wymiany sekwencyjnej.	175
Wprowadzenie	175
Teoria władzy i zależności	178
Teoria władzy i zależności w warunkach wymiany sekwencyjnej	180
Wyniki testów empirycznych.	184
Dyskusja.	187
Aneks: Dowód twierdzenia	189

Joseph Berger, Murray Webster Jr.

Oczekiwania, status, zachowanie	193
Teoria władzy i prestiżu	194
Teoria charakterystyk statusu: sformułowania podstawowe	196
Rozwój teorii	202
Integracja teorii	210
Bieżące badania i rozwój	215

Martha Foschi

Podwójne standardy oceny kompetencji: najnowsze wyniki i nowe kierunki.	225
Podłoże teoretyczne	225
Najnowsze badania	229
Podsumowanie i sugestie co do dalszych badań	236

Robert K. Shelly

Modele drzewkowe przetwarzania oczekiwań co do działania	241
Modele drzewkowe przetwarzania oczekiwań co do działania	241
Podstawowy problem	243
Teorie i modele	246
Teoria stanów oczekiwań	248
Eksperymenty testujące teorię	250
Modele wyprowadzone z teorii	251
Modele drzewkowe przetwarzania oczekiwań co do działania	255
Konsekwencje stosowania modeli drzewkowych	261
Uwagi końcowe	262

Brent Simpson

Płeć, strach i chciwość: analiza wpływu płci na kooperację w sytuacji dylematu społecznego	267
Strach i chciwość w dylematach społecznych	270
Przegląd teorii dotyczących płci, <i>gender</i> i współpracy	272
Badanie 1	274
Badanie 2	277
Wnioski i wskazówki dla dalszych badań	281

Barbara F. Meeker

Praca zespołowa: dylematy współpracy	287
Wprowadzenie	287
Straty ponoszone w toku procesu: badania na gruncie psychologii	288
Straty ponoszone w toku procesu: badania na gruncie socjologii	292
Straty ponoszone w trakcie procesu, reguły wymiany i struktura zadania	295
Program badawczy dotyczący współpracy w relacjach wymiany społecznej	296
Dyskusja i podsumowanie wyników	308